

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. Jitky Zavřelové a Mgr. Ing. Petra Šuránka v právní věci žalobce: **V. a.s.**, IČ: , se sídlem x, zastoupeného JUDr. Jiřím Vaníčkem, advokátem se sídlem Šaldova 34/466, 186 00 Praha 8 - Karlín, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno, o žalobě proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Praze ze dne 10. 5. 2012, č.j. 2076/12-1200-108135,

takto:

- I.** Rozhodnutí Finančního ředitelství v Praze ze dne 10. 5. 2012, č. j. 2076/12-1200-108135 a platební výměr Finančního úřadu Praha – západ dne 22. 12. 2011, č. j. 461832/11/060915208371, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaný **je povinen** nahradit žalobci k rukám advokáta JUDr. Jiřího Vaníčka náklady řízení ve výši 20.000 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobce se žalobou podanou dne 11. 7. 2012 u Městského soudu v Praze a postoupenou Krajskému soudu v Praze (dále jen „soud“), jako soudu místně příslušnému domáhal zrušení rozhodnutí Finančního ředitelství v Praze ze dne 10. 5. 2012, č. j. 2076/12-1200-108135 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti platebnímu výměru vydanému Finančním úřadem Praha – západ dne 22. 12. 2011, č. j. 461832/11/060915208371, kterým bylo žalobci předepsáno penále ve výši 1.599.509 Kč, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Penále bylo žalobci předepsáno pro prodlení s placením

daně z příjmu právnických osob ve výši 1.544.200 Kč za zdaňovací období od 1. 1. 2004 do 31. 12. 2004 splatné dne 12. 8. 2005.

Žalobce namítá, že právo na zaplacení penále je promlčené. Běh promlčecí doby podle § 70 odst. 1 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“) počíná podle žalobce od data splatnosti daně (12. 8. 2005) a nikoliv až od prvního dne následujícího roku. Žalobce v tomto poukázal na nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 154/09 ze dne 8. 2. 2011 a na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Afs 15/2009 - 122 ze dne 12. 1. 2011 vykládající obdobné ustanovení § 47 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků stanovující lhůtu pro vyměření a doměření daně a pro přiznání nároku na daňový odpočet. Plyne z nich, že promlčecí doba nečiní tzv. 3+1, ale 3+0. Pokud došlo ke vzniku daňové povinnosti např. v roce 2001, právo např. daň vyměřit nebo doměřit, zaniklo v roce 2004. Ze skutečnosti, že ustanovení § 70 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků hovoří již o splatnosti daně a ustanovení § 47 odst. 1 téhož zákona toliko o okamžiku vzniku daňové povinnosti, žalobce dovozuje výše uvedený okamžik počátku běhu lhůty. Dále žalobce poznamenává, že i v oblasti daňového práva platí principy počítání běhu promlčecí doby upravené v předpisech práva občanského a aplikují se v ní principy výkladu soukromoprávních institutů. K tomu žalobce cituje z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2012, č. j. 9 Afs 45/2011 - 157. Dále žalobce namítá, že byl o penále správcem daně vyrozuměn až dne 2. 1. 2012, což považuje za porušení principu legitimního očekávání, že správce daně bude existující pohledávky státu oznamovat bez zbytečného odkladu poté, co je zjistí. Odkázal na nálezy ústavního soudu ze dne 2. 12. 2008 sp. zn. I. ÚS 1611/07. Účinky platebního výměru vůči žalobci nastaly až jeho doručením, ke kterému podle názoru žalobce došlo po uplynutí promlčecí doby, která skončila dne 12. 8. 2011, popřípadě dne 31. 12. 2011, pokud se bude vycházet ze závěru žalovaného o počátku jejího běhu. Žalobce je toho názoru, že pokud daňové předpisy připouštějí více rovnocenných výkladů ohledně okamžiku počátku běhu promlčecí doby, má být dána přednost výkladu pro daňový subjekt mírnějšímu. Ohledně této zásady výkladu daňových předpisů žalobce cituje z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2006, č. j. 2 Afs 178/2005 - 64. Žalobce také namítá, že rozhodnutím správce daně o posečkání doměřené daně ze dne 6. 12. 2007, č. j. 242513/07/060915/3174 nedošlo k přerušení běhu promlčecí doby podle § 70 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků, neboť toto rozhodnutí není úkonem, jenž by směřoval k vybrání, zajištění nebo vymožení daňového nedoplatku. K tomu žalobce argumentuje, že posečkání daně je mezi tyto úkony zařazeno teprve v ustanovení § 160 odst. 3 písm. c) zákona č. 280/2009 Sb. daňového řádu (dále jen „daňový řád“).

Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Nad jeho rámec uvedl, že ustanovení § 70 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků zcela srozumitelně stanovuje počátek běhu lhůty, v níž dochází k promlčení. Právo se promlčuje po šesti letech po uplynutí kalendářního roku, ve kterém nastala splatnost daňového nedoplatku. Nejde o výkladovou nejasnost nebo mezeru v zákoně, která by umožňovala více výkladů tohoto ustanovení. Rozhodnutí o posečkání s placením daně pak je podle žalovaného úkonem, jenž prodlužuje promlčecí lhůtu, neboť jím správce daně zajišťuje vybrání daně, když uzná, že existují důvody bránící řádnému vybrání daně v termínu původní splatnosti a rovněž dojde k závěru, že zatím není třeba přikročit k výkonu rozhodnutí. Lhůta pro sdělení penále byla tudíž dodržena, když k prekluzi daně by mohlo dojít až dne 31. 12. 2014. S ohledem na uvedené žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

Žalobce v replice a jejím doplnění poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2012, č. j. 1 Afs 14/2012 - 24, z něhož plyne závěr, že promlčecí lhůta, která začala běžet podle § 70 zákona o správě daní a poplatků, a neskončila do dne nabytí účinnosti daňového řádu, má po 1. 1. 2011 charakter lhůty prekluzivní podle § 264 odst. 5 v návaznosti na § 160 daňového řádu. Dále zmínil i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2011, č. j. 7 Afs 20/2011 - 79, podle něhož řádným oznámením platebního výměru se rozumí až řádné doručení rozhodnutí o odvolání proti takovému platebnímu výměru. V případě žalobce k jeho doručení došlo až dne 11. 5. 2012.

Žalobce konečně argumentuje také rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2013, č. j. 7 Afs 52/2013 - 34, podle něhož počátek běhu lhůty podle § 63 odst. 4 zákona o správě daní a poplatků je totožný s počátkem běhu lhůty podle § 70 odst. 1 téhož zákona, přičemž nedochází k přerušení této lhůty podle § 70 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků. Dále žalobce vychází i z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 5 Afs 35/2009 - 265, jež uvádí, že lhůta podle § 63 odst. 4 zákona o správě daní a poplatků pro vyrozumění dlužníka o předpisu penále je lhůtou prekluzivní, počátek jejího běhu se odvíjí od data původní splatnosti daně a z úpravy promlčení v § 70 zákona o správě daní a poplatků se použije právě jen tam stanovená délka lhůty a počátek jejího běhu.

Vzhledem k tomu, že účinností zákona č. 456/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ke dni 1. 1. 2013 zanikla finanční ředitelství zřízená podle zákona č. 531/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a jejich působnost ve věcech rozhodování o opravných prostředcích přešla na Odvolací finanční ředitelství, je nyní tento správní orgán nově žalovaným.

Soud z předloženého správního spisu zjistil následující skutečnosti:

Rozhodnutím Finančního úřadu Praha – západ (dále jen „správce daně“) ze dne 5. 8. 2005, č. j. 160234/05/060915/3174, byla žalobci prodloužena lhůta k podání přiznání k dani z příjmů právnických osob za období od 1. 1. 2004 do 31. 12. 2004 (dále jen „předmětné období“) tak, že uplyne dnem 12. 8. 2005.

Žalobce podal přiznání k dani z příjmů právnických osob za předmětné období k poštovní přepravě dne 12. 8. 2005.

Správce daně vydal dodatečný platební výměr ze dne 13. 6. 2007, č. j. 145552/07/060915/3174 na daň z příjmů právnických osob za předmětné období, kterým žalobci dodatečně vyměřil daň z příjmů právnických osob ve výši 1.544.200 Kč (dále jen „dodatečný platební výměr“).

Žalobce napadl dodatečný platební výměr odvoláním a současně požádal o posečkání daně do doby rozhodnutí o tomto odvolání.

Správce daně rozhodnutím o posečkání daně ze dne 6. 12. 2007, č. j. 242513/07/060915/3174 (dále jen „rozhodnutí o posečkání daně“) povolil žalobci posečkání dodatečně vyměřené daně do 15. 7. 2008.

Finanční ředitelství v Praze rozhodnutím ze dne 16. 6. 2008, č. j. 3368/08-1200-200470 zamítlo odvolání žalobce proti dodatečnému platebnímu výměru.

Správce daně vydal dne 22. 12. 2011 platební výměr na daňové penále, č. j. 461832/11/060915208371 (dále jen „platební výměr na daňové penále“), kterým žalobci sdělil předpis penále za prodlení úhrady daně z příjmů právnických osob za předmětné období ve výši 1.599.509 Kč, který byl žalobci doručen dne 2. 1. 2012.

Žalobce napadl platební výměr na daňové penále odvoláním, ve kterém namítl promlčení práva na zaplacení předmětného daňového penále s poukazem na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 5 Afs 35/2009 - 265.

Napadeným rozhodnutím bylo odvolání žalobce zamítnuto a platební výměr na daňové penále byl potvrzen. Odvolací orgán rozhodnutí odůvodnil tím, že podle § 63 odst. 4 zákona o správě daní a poplatků, ve znění účinném do 31. 12. 2006, se daňový dlužník vyrozumí o předpisu penále nejpozději ve lhůtě, v níž se promlčuje vybrání daně. V § 70 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků je stanovena lhůta pro vybrání daňového nedoplatku, podle něhož se právo vymáhat daňový nedoplatek promlčuje do šesti let po roce, ve kterém se stal tento nedoplatek splatným. V odst. 2 tohoto ustanovení je dále uvedeno, že pokud je proveden úkon směřující k vybrání, zajištění nebo vymožení nedoplatku, promlčecí lhůta se přerušuje a počíná běžet nová promlčecí lhůta po uplynutí kalendářního roku, ve kterém byl daňový dlužník o tomto úkonu zpraven. Úkonem, který přerušuje tuto promlčecí lhůtu, je i rozhodnutí správce daně o posečkání daně. Vydáním rozhodnutí o posečkání daně došlo k přerušení běhu prekluzivní lhůty pro vybrání daně a od 1. 1. 2009 začala běžet nová šestiletá lhůta. Tato lhůta zůstala zachována i po účinnosti daňového řádu (§ 264 odst. 5) a uplyne až dnem 31. 12. 2014. Platební výměr na daňové penále byl tudíž vydán včas. Odkaz žalobce na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 5 Afs 35/2009 - 265 shledal odvolací orgán nepřipadným s odůvodněním, že řeší situaci, kdy k přerušení promlčecí doby nedošlo, a výpočet penále se odvíjel od nesprávného data splatnosti daně.

Krajský soud v Praze po zjištění, že žaloba byla podána oprávněnou osobou a včas, přezkoumal napadené rozhodnutí z hledisek stanovených v § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a shledal, že žaloba je důvodná.

Skutkové okolnosti věci jsou mezi účastníky nesporné. Zásadní právní otázkou je určení počátku běhu lhůty pro předepsání penále podle § 63 odst. 4 zákona o správě daní a poplatků ve znění účinném do 31. 12. 2006 ve spojení s § 70 odst. 1 téhož zákona a posouzení, zda se běh této lhůty přerušuje podle § 70 odst. 2 téhož zákona.

Předně je třeba konstatovat, že v projednávané věci se aplikuje právní úprava penále účinná do 31. 12. 2006, tedy do novely provedené bodem 16. části páté zákona č. 230/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „zákon č. 230/2006 Sb.“). Je tomu tak proto, neboť podle čl. VI bodu 3. přechodných ustanovení části páté zákona č. 230/2006 Sb. *úprava obsažená v § 63 tohoto zákona (miněně § 63 daňového řádu) se použije pro daně, jejichž původní den splatnosti nastane po účinnosti tohoto zákona. Pro daně, jejichž původní den splatnosti nastal do účinnosti tohoto zákona, se použije § 63 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění účinném do účinnosti tohoto zákona.* Původní den splatnosti daně, ve vztahu k níž byla sdělena výše penále platebním výměrem aprobevaným žalobou napadeným rozhodnutím, byl poslední den lhůty k podání daňového přiznání, tj.

den 12. 8. 2005. Splatnost daně, ve vztahu k níž byla sdělena výše penále, tedy nastala před účinností zákona č. 230/2006 Sb.

Podle § 63 odst. 4 zákona o správě daní a poplatků, ve znění účinném do 31. 12. 2006, penále je splatné dnem, kdy byly splněny zákonem stanovené podmínky pro jeho uplatnění. Předpis penále sdělí správce daně daňovému dlužníkovi platebním výměrem. Proti platebnímu výměru se daňový dlužník může odvolat do třiceti dnů od jeho doručení. O tomto předpisu se daňový dlužník může vyrozumět kdykoliv, pokud to vyžaduje stav jeho účtu, zejména při daňové exekuci; o předpisu se daňový dlužník zpravidla vyrozumí do třiceti dnů poté, kdy daňový nedoplatek byl zcela vyrovnán, nejpozději však ve lhůtě, v níž se promlčuje vybrání daně. Penále uvedené v platebním výměru je splatné v náhradní lhůtě patnácti dnů ode dne doručení platebního výměru, pokud nebylo již uhrazeno.

Ustanovení § 70 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků (ve znění účinném do 31. 12. 2006) stanoví, že právo vybrat a vymáhat daňový nedoplatek se promlčuje po šesti letech po roce, ve kterém se stal tento nedoplatek splatným.

Nelze přisvědčit právnímu názoru žalobce, že lhůta počíná běžet již splatností daně (tj. 12. 8. 2005). Z judikátů, na něž v tomto odkazuje (IV. ÚS 154/09, 5 Afs 15/2009 - 122), takový závěr neplyne. Rozhodnutí se týkají výkladu § 47 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků stanovujícího lhůtu pro vyměření daně. Uvádějí, že tato lhůta počíná běžet s koncem zdaňovacího období a nikoliv až od konce roku, ve kterém se podává daňové přiznání. Počátek běhu lhůty pro předepsání penále vyplývá z § 70 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků. Lhůta počíná běžet první den roku následujícího po roce, ve kterém se původně stala splatnou daň, ve vztahu k níž byla sdělena výše penále. Tento výklad plyne z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 5 Afs 35/2009 - 265, na něž sám žalobce odkazuje. V souzené věci splatnost daně nastala dne 12. 8. 2005, lhůta pro předepsání penále tudíž začala běžet dne 1. 1. 2006.

Ze zmíněného usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu a dále i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2013, č. j. 7 Afs 52/2013 - 34, vyplývá, že nepřichází v úvahu přerušení běhu lhůty podle § 70 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků. Skutečnost, že správce daně v průběhu lhůty rozhodl o posečkání daně, je proto bezvýznamná. Lhůta skončí po 6 letech od okamžiku, kdy počala běžet. V předmětné věci lhůta tedy skončila 31. 12. 2011. Z posléze uvedeného rozhodnutí dále plyne, že povaha lhůty je prekluzivní.

Příléhavý je odkaz žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2011, č. j. 7 Afs 20/2011 - 79, podle něhož je třeba, aby v prekluzivní lhůtě pro předepsání penále bylo o tomto rozhodnuto pravomocně. K tomu v souzené věci nedošlo, když žalobou napadené rozhodnutí o odvolání žalobce proti platebnímu výměru mu bylo doručeno až dne 11. 5. 2012.

Soud proto postupoval podle § 78 odst. 1 s. ř. s., a napadené rozhodnutí jako nezákonné zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Současně soud v souladu s § 78 odst. 3 s. ř. s. zrušil i platební výměr na daňové penále, neboť vzhledem k prekluzi práva předepsat penále za předmětné zdaňovací období není důvodu, aby bylo ve věci vedeno jakékoliv další řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2013, č. j. 7 Afs 52/2013 - 34).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle něhož, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, jež důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Protože žalobce měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení. Náklady řízení o žalobě sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3.000 Kč a odměny za právní zastoupení za 5 úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba, replika, doplnění repliky a další písemné podání) ve výši 5 x 3.100 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb.] a náhrady hotových výdajů ve výši 5 x 300 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky). Náhrady nákladů za řízení o žalobě tedy činí celkem 20.000 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 31. října 2014

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost:
Božena Kouřimová